

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 10CoCsp/15/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119377965
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Kohút
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:6119377965.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mareka Kohúta a sudcov JUDr. Andreja Radomského a JUDr. Anny Ilčinovej, v právnej veci žalobcu: Home Credit Slovakia, a.s., Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36 234 176, zast. Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s. r. o., 1. mája 173/11, 911 01 Trenčín, IČO: 47 234 679, proti žalovanej: S. Q., R.. XX.X.XXXX, D. I. XX, XXX XX B., zast. JUDr. Kristínou Tomkovou, advokátkou, so sídlom Udavské 391, 067 31 Udavské, IČO: 51007771, o zaplatenie sumy 3.070,03 eur s prísl., o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Humenné č.k. 6Csp/76/2019-160 zo dňa 9.6.2020, takto

rozhodol:

Rozsudok vo výroku o trovách konania zrušuje a vec v tomto rozsahu vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Humenné (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozhodol takto:

„Nepriberá do konania V. U. C. V. N. I., I. I. Š. R. X, D., X.: XX XXX XXX, ako osobitný subjekt na strane žalovanej.

Žalovaná je p o v i n n á uhradiť žalobcovi 2 078,64 eur, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% z dlžnej sumy ročne od 9.12.2018 do zaplatenia, v pravidelných mesačných splátkach po 35 eur mesačne, splatných vždy k 20. dňu v kalendárnom mesiaci, počínajúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku až do úplného zaplatenia s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok splatnosť celého dlhu.

Konanie zastavuje sčasti o zaplatenie 100 eur.

V prevyšujúcej časti žalobu zamietá.

Priznáva žalobcovi vo vzťahu k žalovanej právo na náhradu tarov konania v rozsahu 41,92% z celkových trov s tým, že o výške trov bude rozhodnuté samostatným uznesením, ktoré vydá po právoplatnosti tohto rozsudku vyšší súdny úradník.“

2. Svoje rozhodnutie o trovách konania odôvodnil s poukazom na ust. § 255 ods. 1, 2 a § 262 ods. 1 všetko CSP, tým, že v danom prípade bolo predmetom konania zaplatenie sumy 3.070,03 eur s príslušenstvom. V časti o zaplatenie sumy 100,- eur konanie zastavil na základe späťvzatia zo strany žalobcu. Súd prvej inštancie žalobe v časti o zaplatenie sumy 2.078,64 eur s príslušenstvom vyhovel a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Úspech žalobcu v konaní tak predstavuje 70,96 % a úspech žalovanej predstavuje 29,04 %. Vzhľadom na pomer úspechu strán v konaní preto okresný súd žalobcovi priznal nárok na pomernú náhradu trov konania v rozsahu 41,92 % z celkových trov s tým, že o výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

3. Proti tomuto rozsudku, a to proti výroku, ktorým okresný súd rozhodol o trovách konania, podala žalovaná včas odvolanie.

4. V podanom odvolaní uviedla nasledovné:

„Podľa § 257 Civilného sporového poriadku „výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.“

Účelom ustanovenia § 257 Civilného sporového poriadku je umožniť súdu zmierniť dôsledky právnych noriem upravujúcich náhradu trov konania zavedením moderačného absolučného práva. Použitie predmetného ustanovenia prichádza do úvahy, ak strana trovy konania nemôže uhradiť alebo ich môže uhradiť len s veľkými ťažkosťami. V takýchto prípadoch má súd zohľadniť osobné, majetkové, zárobkové a iné pomery oboch strán.

Žalovaná je dôchodkyňa, ktorá doložila súdu výšku jej dôchodku, ktorý predstavuje sumu 200,90 eur. Táto skutočnosť vyplýva z rozhodnutia I. N. zo dňa 28.11.2019. Žalovaná poberá iba starobný dôchodok v predmetnej výške. Žalovaná nemá žiaden ďalší príjem. Okrem Zmluvy uzatvorenej so žalobcom, žalovaná spláca mesačne po 50,- eur súdnemu exekútorovi S. A. I., I. z titulu súdneho rozhodnutia, ktoré žalovaná doložila súdu. Zároveň žalovaná spláca po 1,- eur mesačne spoločnosti N. I..W..V., J. XX, D. pohľadávku vyplývajúcu zo zmluvy uzatvorenej so spoločnosťou Y. vo výške 6.000,- eur. Žalovaná každý mesiac uhrádza po 15,- eur aj úver poskytnutý žalobcom.

Zo svojho dôchodku je žalovaná povinná platiť každý mesiac 100,- eur inkaso, stravu 160,- eur mesačne, potreby na zabezpečenie každodennej hygieny 15 EUR mesačne, vyššie uvedené dlžné sumy.

Jedným z rozhodujúcich kritérií pre nepriznanie trov konania úspešnému účastníkovi konania, z dôvodov hodných osobitného zreteľa je aj to, aby sa takéto rozhodnutie nejavilo ako neprimeraná tvrdosť voči účastníkovi konania a aby neodporovalo dobrým mravom. (uznesenie NS SR zo dňa 28. 1.2010, sp. zn.: 2M Cdo 17/2009). Všetky tieto skutočnosti uvedené v odvolaní mal súd zistiť pred vydaním rozhodnutia o trovách konania. Nakoľko súd nemal k dispozícii všetky relevantné dôkazy pre rozhodnutie o trovách konania, z jeho strany došlo k podstatnému pochybeniu, ktoré môže mať za následok porušenie základných práv na súdnu ochranu a spravodlivý proces pre žalovanú.

Okresný súd sa len stroho odvoláva na ustanovenie § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku. Pričom majetkové, osobné, zárobkové, majetkové pomery žalovanej uvedené v tomto odvolaní a doložené súdu len potvrdzujú skutočnosť, že súd nedostatočne zistil skutkový stav a použil nesprávne ustanovenie zákona. Takéto rozhodnutie súdu sa nám javí ako neprimerane tvrdé voči žalovanej, ktorej životná situácia nie je vôbec jednoduchá vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti.

Zároveň sa jedná o spotrebiteľský spor vyplývajúci z ust. § 290 CSP a podľa § 295 CSP súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí takýto dôkaz. Pokiaľ súd týmto spôsobom nepostupoval dopustil sa pochybenia podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP, kde nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.“

5. Na základe uvedeného žiadala žalovaná, aby odvolací súd rozsudok v napadnutej časti zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, alternatívne, aby ho zmenil tak, že žalobcovi neprizná náhradu trov konania a žalovanej prizná náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

6. Žalobca sa k podanému odvolaniu žalovanej nevyjadril.

7. V dôsledku odvolania krajský súd ako súd odvolací podľa § 34 vec preskúmal v medziach daných rozsahom § 379 a § 380 CSP, bez nariadenia pojednávania v súlade s ust. § 385 ods. 1 (a contrario) a rozsudok prvoinštančného súdu v odvolaní napadnutom výroku o trovách konania podľa ust. § 389 ods. 1 písm. b/, c/ zrušil a podľa § 391 ods. 1 CSP vec v tomto rozsahu vrátil prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

8. Z dôvodu, že rozsudok o výrokoch, ktorým súd prvej inštancie nepribal do konania občianske združenie C. V. N. I., zaviazal žalovanú k povinnosti uhradiť žalobcovi 2.078,64 eur s príslušenstvom, konanie v čase zaplata 100,- eur zastavil a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol, nebol napadnutý odvolaním žiadnou z procesných strán, v týchto výrokových častiach nadobudol právoplatnosť, a preto nebol predmetom tohto odvolacieho prieskumu.

9. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jeho úspechu vo veci.

10. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

11. Podľa ust. § 257 CSP, súd výnimočne neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

12. V sporových konaniach v prípade, ak strana bola celkom alebo z časti neúspešná, súd prizná náhradu trov konania protistrane podľa pomeru úspechu vo veci. Len v prípade, ak sú dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo z časti priznať (§ 257 CSP). Aplikácia uvedeného ust. § 257 CSP prichádza do úvahy v prípadoch, keď sú naplnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania, avšak súd dospel k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov konania celkovo alebo z časti nepriznal. Musí však ísť o celkom výnimočný prípad, ktorý je potrebné v rozhodnutí náležite odôvodniť. Výnimočnosť môže spočívať v okolnostiach danej veci, ako aj v okolnostiach na strane strán sporu. Pri preskúmaní existencie dôvodov hodných osobitného zreteľa prihliada súd jednak k majetkovým, osobným a sociálnym pomerom všetkých strán sporu, ale aj k okolnostiam, ktoré viedli k uplatneniu práva na súde, vrátane správania sa strán sporu pred a po podaní žaloby. Zároveň je potrebné vziať do úvahy aj to, ako by sa uložená povinnosť na náhradu trov konania dotkla neúspešnej strany sporu, ale aj na to, ako by sa nepriznanie náhrady trov konania dotklo pomerov úspešnej strany sporu. Pokiaľ súd dospeje k záveru, že pri zohľadnení vyššie uvedených kritérií by sa javilo priznanie trov konania ako neprímerane tvrdé, je namieste aplikácia ustanovenia o trovách konania podľa § 257.

13. Ust. § 257 CSP preberá doterajšiu úpravu v ustanovení § 150 ods. 1 prvej vety O.s.p. Účelom ustanovenia § 257 CSP je umožniť súdu zmierniť dôsledky právnych noriem upravujúcich náhradu trov konania zavedením moderačného absolútneho práva. Toto ustanovenie je výrazom skutočnosti, že tam, kde zákon nemôže byť natoľko kazuistický, aby postihol celú rozmanitosť života, právo sa dotvára sudcovským výkladom v medziach ustanovených všeobecnými podmienkami uvedenými v zákone, za splnenia ktorých môže dôjsť rozhodnutím súdu k inému záveru o náhrade trov konania, než by plynul z použitia všeobecných zásad náhrady trov konania. Civilný sporový poriadok vyžaduje pre realizáciu tohto sudcovského moderačného práva, aby v danom prípade išlo o výnimočné okolnosti a dôvody hodné osobitného zreteľa. Jednou zo skupín prípadov, v ktorých aplikácia tohto ustanovenia prichádza do úvahy, sú prípady charakteristické sociálnym aspektom, ktorý vystupuje do popredia vtedy, keď povinná strana sporu nemôže uhradiť náhradu trov konania z dôvodov, ktoré sama nezavinila, alebo ich môže uhradiť len s veľkými ťažkosťami. V takýchto prípadoch súd zohľadňuje osobné, majetkové, zárobkové a iné pomery oboch strán, prihliada na postoj strán v konaní a prípadne iné okolnosti a môže dospieť k záveru o úplnom nepriznaní trov konania úspešnej strane alebo o nepriznaní čiastočnom, a to práve s ohľadom na intenzitu preukázaných dôvodov hodných osobitného zreteľa. Aplikácia ust. § 257 CSP pri rozhodovaní o náhrade trov konania prichádza do úvahy v prípadoch, keď súd dôjde k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov celkom alebo sčasti neprizná. Musí ísť o celkom výnimočný prípad, ktorý musí byť v rozhodnutí aj náležite odôvodnený. Výnimočnosť môže spočívať tak v okolnostiach danej veci, ako aj v okolnostiach u strán sporu. Uplatnenie tohto osobitného kritéria na nepriznanie náhrady trov konania prichádza do úvahy len výnimočne. Judikatúra tiež konštatovala, že toto ustanovenie nie je možné považovať za predpis, ktorý by zakladal jeho voľnú možnosť aplikácie (v zmysle svojvoľe), ale ide o ustanovenie, podľa ktorého je súd povinný skúmať, či v prejednávanej veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa, na ktoré je potrebné pri stanovení povinnosti nahradiť trovy konania výnimočne prihliadnuť. Ustanovenie preto nie je možné vykladať tak, že je naň možné prihliadnuť kedykoľvek bez zreteľa na základné zásady rozhodovania o trovách konania.

14. Odvolací súd konštatuje, že prvoinštančný súd sa v rozsudku v časti odôvodnenia výroku o trovách konania obmedzil na konštatovanie pomeru úspechu a neúspechu strán v spore, avšak sa nevysporiadal s možnosťou aplikácie § 257, keď tak ako to vyplýva z rozhodnutia kancelárie P. N.Á. N. H. zo dňa 21.10.2019, ktoré nadobudlo právoplatnosť v ten istý deň a ktorým bol žalovanej priznaný nárok na poskytnutie právnej pomoci, kde bolo okrem iného v odôvodnení tohto rozhodnutia konštatované, že táto spĺňa zákonom stanovenú podmienku - stav materiálnej núdze (č.l. 67 a 68 súdneho spisu). Rovnako žalovaná vo svojom vyjadrení k žalobnému návrhu poukázala na svoju nepriaznivú sociálnu situáciu, keď jediným prídomom mal byť iba starobný dôchodok vo výške 181,90 eur, z ktorej uhrádza čiastky súdnemu exekútorovi a spoločnosti N., I. W. V. spolu s platbami úveru pre žalobcu. Na preukázanie

týchto skutočností žalovaná predložila fotokópie listinných dôkazov, ktoré sa nachádzajú na č.l. 99 - 114 súdneho spisu a z ktorých vyplývajú žalovanou uvádzané úhrady. Napokon právna zástupkyňa žalovanej na pojednávaní konanom dňa 12.3.2020 navrhla, aby súd rozhodol o trovách konania podľa § 257 CSP s tým, že súd prvej inštancie sa s týmito okolnosťami nijako nevysporiadal, t.j. nevysporiadal sa s možnosťou aplikácie ust. § 257 CSP. Z uvedených dôvodov preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutom výroku o trovách konania podľa ust. § 389 ods. 1 písm. b/ CSP zrušil a podľa § 391 ods. 1 CSP vec vrátil v tomto rozsahu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Úlohou prvoinštančného súdu bude dôsledne skúmať existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa pre výnimočne nepriznanie náhrady trov konania (§ 257 CSP), či možnosť aplikácie tohto ustanovenia neprichádza do úvahy aspoň čiastočne, t.j., aby úspešnému žalobcovi nepriznal aspoň časť na nároku na náhradu trov konania a následne v rámci tohto rozhodnutia rozhodnúť o trovách tohto odvolacieho konania.

15. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvej inštancie viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP).

16. Odvolaním napadnuté výroky rozsudku súdu prvej inštancie 1, 2, 3 a 4 zostali nedotknuté (§ 367 ods. 3 CSP).

17. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je odvolanie prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak:

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca, alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo, alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca, alebo nesprávny obsadený súd,
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 430 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky:

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxi dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená,
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v ods. 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné ak:

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desať násobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania, len príslušenstvo, pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písm. a) a b).

Na určenie výšky určenie minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v ods. 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech

bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacoch od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom, alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne a čoho sa dovolateľ domáha (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je:

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec, alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou, alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a ochrane pred diskrimináciou, alebo odborovou organizáciou, a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 1, 2 CSP).

Rozsah v akom sa rozhodnutie napadá môže dovolateľ rozšíriť, len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).